

Azerbejdżan

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Azerbejdżanie (2012/2654(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie sytuacji w Azerbejdżanie, zwłaszcza te dotyczące praw człowieka,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 kwietnia 2012 r. zawierającą zalecenie Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w sprawie negocjacji dotyczących układu o stowarzyszeniu UE-Azerbejdżan¹,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i Azerbejdżanem, która weszła w życie w 1999 r. oraz prowadzone między tymi dwiema stronami negocjacje nad nowym układem o stowarzyszeniu, który ma zastąpić poprzednią umowę,
 - uwzględniając wspólny komunikat dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 15 maja 2012 r. pt. „Realizacja nowej europejskiej polityki sąsiedztwa”,
 - uwzględniając nowy krajowy program działań mających na celu zwiększenie skuteczności ochrony praw człowieka i wolności w Republice Azerbejdżanu, zatwierdzony przez prezydenta Azerbejdżanu w dniu 27 grudnia 2011 r.,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 oraz art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Azerbejdżan bierze aktywny udział w działaniach podejmowanych w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa oraz w partnerstwie wschodnim i zobowiązał się do przestrzegania demokracji, praw człowieka i zasad praworządności, które są podstawowymi wartościami obu powyższych inicjatyw, mając jednak na uwadze, że ogólna sytuacja praw człowieka w Azerbejdżanie stale się pogarsza w ostatnich kilku latach mimo zobowiązań podjętych w planie działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, co polega na wzrastającym nacisku na organizacje pozarządowe i niezależne media, który powoduje upowszechnienie strachu w środowiskach opozycyjnych i wśród obrońców praw człowieka, a także wśród młodzieży i osób działających w sieciach społecznych, oraz skłania dziennikarzy do autocenzury;
- B. mając na uwadze, że pokojowe protesty w stolicy Baku z 15 maja 2012 r., na których wzywano do uwolnienia więźniów politycznych jeszcze przed konkursem piosenki Eurowizji, który Azerbejdżan ma gościć 26 maja, 2012 r. zostały rozpedzone przez policję; mając na uwadze, że stosowanie przemocy wobec pokojowych demonstrantów jest typową reakcją władz azerskich, co oznacza nieprzestrzeganie zobowiązań, jakie Azerbejdżan podjął wobec UE oraz w ramach Rady Europy i Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0127.

w Europie (OBWE);

- C. mając na uwadze, że niezależni dziennikarze, obrońcy praw człowieka i inne osoby pragnące wyrażać swoje poglądy, badać sprawy interesu publicznego lub krytykować organy rządowe w Azerbejdżanie byli atakowani, nękanii, zastraszani lub więzieni, przy czym największy niepokój wzbudzają przypadki dziennikarzy Idraka Abbasowa i Khadii Ismailowej;
- D. mając na uwadze, że Elnur Mecedli – działacz i członek opozycyjnej partii Front Ludowy – został zwolniony z więzienia w dniu 16 maja 2012 r.;
- E. mając na uwadze, że konkurs piosenki Eurowizji 2012, który odbędzie się w dniu 26 maja 2012 r. w Baku, powinien stać się dla Azerbejdżanu okazją do pokazania zaangażowania w demokrację i prawa człowieka;
- F. mając na uwadze, że w niejasny i nieodpowiedzialny sposób wywłaszczono setki majątków, zaś tysiące właścicieli mieszkań w Baku przymusowo wyeksmitowano z powodu projektów rozwojowych, m.in. w sąsiedztwie Placu Flagi Narodowej, przy którym znajduje się Pałac Kryształowy w Baku – miejsce organizacji konkursu piosenki Eurowizji 2012 i innych imprez w przyszłości;
- G. mając na uwadze, że często lekceważy się swobody prasy i mediów; mając na uwadze, że nieograniczona swoboda cyfrowa, w tym wolność wypowiedzi i zgromadzeń online, nie jest gwarantowana w praktyce;
- H. mając na uwadze, że Azerbejdżan objął miejsce niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ w latach 2012-2013 i zobowiązał się do przestrzegania wartości określonych w Karcie praw człowieka ONZ;
- I. mając na uwadze, że Azerbejdżan jest członkiem Rady Europy i sygnatariuszem europejskiej Konwencji praw człowieka;
 - 1. wzywa władze azerskie, by natychmiast zaprzestały wszelkich działań zmierzających do stłumienia swobody wypowiedzi i zgromadzeń, które to działania nie dadzą się pogodzić ze zobowiązaniami Azerbejdżanu dotyczącymi demokracji, ochrony praw człowieka i podstawowych wolności;
 - 2. potępia brutalne pobicie przez policję i ochroniarzy państwowego przedsiębiorstwa paliwowego SOCAR Idraka Abassowa, dziennikarza gazety „Zerkalo” i Instytutu Wolności i Bezpieczeństwa Reporterów, w chwili gdy filmował rozbiórkę domów na osiedlu Sulutapa w Baku;
 - 3. potępia kampanię szantażu i zastraszania prowadzoną wobec dziennikarki śledczej Khadii Ismailowej w związku z jej śledztwem w sprawie domniemych interesów biznesowych rodziny prezydenta Alijewa;
 - 4. odnotowuje prowadzone obecnie śledztwo, wszczęte przez władze Azerbejdżanu, w sprawie napadów na ww. dziennikarzy; wzywa władze do zapewnienia skutecznego śledztwa w sprawie tych wydarzeń i ścigania sprawców tych napadów;
 - 5. wzywa władze Azerbejdżanu, by zezwoliły na pokojowe protesty i zakazały policji

mieszania się w pracę dziennikarzy relacjonujących demonstracje;

6. potępia nękanie, zastraszanie i przemoc wobec dziennikarzy i innych osób pokojowo wyrażających swoje poglądy; wzywa władze, by natychmiast zwolniły z więzienia lub aresztu śledczego osoby zatrzymane na podstawie zarzutów politycznych, m.in. trzech dziennikarzy – Anara Bajramliego, Ramila Dadaszowa, Vugara Gonagowa, Zaura Guliwiewa, Ajdina Janijewa i Avaza Zejnalliego – działacza mediów społecznych Bakhtijara Hajijewa, prawnika i lidera organizacji pozarządowych Vidadija Isganderowa, obrońcę praw człowieka i prawnika Taleha Khasmammadowa oraz działaczy uwięzionych na podstawie rozmaitych, motywowanych politycznie zarzutów odnoszących się do pokojowych protestów w kwietniu 2011 r.;
7. przypomina swoje stanowisko, że układ o stowarzyszeniu między UE i Azerbejdżanem, który obecnie jest negocjowany, powinien zawierać klauzule i punkty odniesienia dotyczące ochrony i upowszechniania praw człowieka, w szczególności w odniesieniu do swobody mediów i prawa do wolności wypowiedzi, zrzeszeń i zgromadzeń, które odzwierciedlają zasady i prawa zapisane w konstytucji Azerbejdżanu oraz zobowiązania, jakie Azerbejdżan przyjął na siebie w ramach Rady Europey i OBWE;
8. wyraża solidarność z organizatorami kampanii „Śpiewaj dla demokracji”, którą rozpoczęto przy okazji konkursu piosenki Eurowizji goszczącego w Baku, oraz ma nadzieję, że ich działania mogą przyczynić się do niezbędnych demokratycznych reform i do znacznego polepszenia się sytuacji praw człowieka w kraju;
9. jest zaniepokojony przymusowymi eksmisjami i rozbiórką budynków w związku z planem kompleksowej przebudowy Baku, częściowo związanej ze zbliżającym się konkursem piosenki Eurowizji; wzywa władze Azerbejdżanu do zagwarantowania, że trwająca budowa nowych budynków w Baku będzie zgodna z właściwymi przepisami oraz że przesiedlenie mieszkańców odbędzie się w przejrzystej procedurze prawnej i przy sprawiedliwym odszkodowaniu;
10. z zadowoleniem przyjmuje zwolnienie z więzienia Elnura Mecediego, członka opozycyjnej partii Front Ludowy; wzywa rząd Azerbejdżanu do wydania wizy specjalnemu sprawozdawcy Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europey ds. więźniów politycznych w celu umożliwienia mu odbycia wizyty w kraju, w ramach jego mandatu;
11. wzywa władze Azerbejdżanu, by zagwarantowały swobody cyfrowe, m.in. nieocenzurowany dostęp do informacji i komunikacji, które są prawami powszechnymi, niezbędnymi dla praw człowieka takich jak swoboda wypowiedzi czy dostęp do informacji oraz dla zapewnienia przejrzystości i odpowiedzialności w życiu publicznym;
12. wzywa władze Azerbejdżanu, by przyjęły projekt ustawy o zniesławieniu, który przewiduje zniesienie odpowiedzialności karnej za zniesławienie i zniewagę; z zadowoleniem przyjmuje toczące w azerskim społeczeństwie dyskusje nad przyjęciem takiej ustawy, ścisłą współpracę OBWE w tej sprawie oraz zamiar władz azerskich, by przyjąć przedmiotowy projekt ustawy do końca bieżącego roku;
13. wzywa władze Azerbejdżanu, by dostosowały prawo wyborcze, prawo o wolności zgromadzeń, zrzeszeń i o wolności mediów do norm międzynarodowych oraz zapewniły pełne wdrożenie tych aktów;

14. nalega na władze Azerbejdżanu, by wzmogły wysiłki nad reformą wszystkich elementów systemu sądownictwa; ścigania, procesu, orzekania, aresztu oraz apelacji;
15. wzywa władze Azerbejdżanu, by stosowały się do wszystkich orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Azerbejdżanu;
16. wzywa wysoką przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa / wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej, Radę i Komisję, by ściśle monitorowały sytuację praw człowieka i podstawowych wolności w Azerbejdżanie po zakończeniu konkursu piosenki Eurowizji; wzywa Radę, by rozważyła możliwość ukierunkowanych sankcji wobec osób odpowiedzialnych za naruszenia praw człowieka, gdyby takie naruszenia nadal występowały;
17. stanowczo potępia pogrożki ze strony radykalnych organizacji islamskich i jednostek skierowane do uczestników nadchodzącego konkursu piosenki Eurowizji, zwłaszcza należących do społeczności LGBT; stanowczo opowiada się za świecką tożsamością Azerbejdżanu i jego swobodnym wyborem kierunku polityki międzynarodowej;
18. stanowczo potępia terroryzm we wszelkich jego formach i przejawach oraz wysoko ocenia wkład Azerbejdżanu w walkę z terroryzmem i ekstremizmem w regionie i na szczeblu międzynarodowym;
19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, ESDZ, rządowi i parlamentowi Republiki Azerbejdżanu i państw członkowskich UE, a także Radzie Praw Człowieka ONZ.